

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

în CAPITALĂ : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
DISTRICTE : 36 18 10 .
STRĂINĂTATE : 48 24 12 .

Articolii nepublicați nu se înapoiază

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa :

în ROMANIA : La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.

HAMBURG : La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 68, Biurul central de anunțuri pentru Germania.

Pentru FRANȚIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA : Se va adresa la *Agence Havas*, Paris.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei
— Scrisorile nefranțate se refuză. —

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Interpelarea d-lui Maiorescu

Sedința de la 19 Mai.

D-lor deputați, vă mărturisesc că mă simt cam jenat în desvoltarea interpelării mele prin cuvintele ce le-am auzit chiar astăzi rostite din partea unuia din cei mai eminenți membri ai majorității, rostite de două ori, și odată subliniate prin aplauzele unora din d-voastră.

Onorab. d. Apostoleanu contestă dreptul absolut și dreptul individual al deputatului de a-și desvolta interpelarea la ziua prevăzută în regulament, și l' presupune aprecierii majorității în unele cazuri.

Înțelegeți, cât este de neplăcut de a fi întâmpinat în chiar ziua în care voești să vorbești, și eu vorbesc foarte rar, cu asemenea aprecieri parlamentare, care vor se face din dreptul tău o toleranță a majorității.

Cunosc teoria, am auzit-o tocmal așa în Camera colectivă; era atunci susținută de onor. d. Lascar; se întâmplase se fie tot o interpelare a mea la ordinea zilei, asupra devastărilor redacțiilor de la 5 Septembrie; și atunci cu teoria aceasta, majoritatea Camerei a mers ceva mai departe, a amânat interpelarea câte-va zile; dar în fine chiar Camera de atunci a revenit și a recunoscut că asemenea teorie nu se poate susține, până nu se va modifica regulamentul actual al Camerei. Când se va modifica regulamentul Camerei, fiecare din interpelanți va avea să se conforme nouelor condițiuni, dacă nouă condițiuni vor fi puse. Până atunci dreptul meu individual este incontestabil, și mulțumesc Camerei că nu a dat mai multă urmare teoriilor onor. d. Apostoleanu.

Voci. Cer cuvântul.

D. Maiorescu. D-lor deputați, nu mi-aș fi permis—abstracțiune făcând de teoria d-lui Apostoleanu—nu mi-aș fi permis să vă cer atențiunea d-voastră, fie măcar pentru acele 15—20 minute, cât va ține vorbirea mea, dacă întrebarea ce voiți să o ridic înaintea Camerei, nu ar sta tocmal în momentul de față, când Camera este chemată a da un vot din cele mai însemnate, votul asupra bugetelor, în legătură cu situațiunea noastră parlamentară.

Sper că onor. d. președinte al consiliului și ministru de interne prin răspunsul ce va bine-voi a da, va împrăștia nedumerirea ce s'a născut în unii din noi asupra aparințelor unui nou și, după părerea mea, foarte rău precedent constituțional.

D-lor deputați, când vorbesc de precedent constituțional, înțelegeți că este o cestiune de un interes mai general, și a-și voi să eliminez din ea tot ce ar avea aerul de ostilitate specială contra guvernului; este o cestiune care ar privi orice Cameră și orice guvern. Eu am cu atât mai puțină intenție de ostilitate în desvoltarea acestei interpelări, cu cât vă mărturisesc că o parte din criticile făcute în contra d-lui ministru președinte nu mi par întemeiate.

S'a vorbit de atitudinea d-lui Lascar Catargi în alegerile trecute față cu proiectele de legi pe cari le pusesem noi ca guvern înaintea alegătorilor. Am citit și am auzit criticându-se această atitudine a d-sale ca îndoioasă sau ca inconsecventă.

Nu găsesc de loc, și este o datorie de nepărtinire să afirm că

nu găsesc de loc meritată o asemenea imputare. Ce este drept, noi ca guvern am crezut de datoria noastră să introducem ca precedent constituțional următoarea procedură: ori-ce guvern, care se prezintă înaintea alegerilor generale, să arate țerei în același timp programul său de idei politice dar nu ideile sale vagi, nu un program de generalități ci chiar proiecte de legi precis elaborate pe care le crede mai importante pentru legislațiunea viitoare de 4 ani.

Acest precedent credeam noi că este necesar și că decurge din o justă aplicare a spiritului constituțional. De aceea proiectele noastre de legi mai principale le am publicat chiar prin *Monitorul oficial*, ca o datorie oficială a oricărui ministeriu constituțional înaintea alegerilor generale.

Acest precedent voiam noi să l' introducem; dar alții, între cari și d. Lascar Catargi, nu erau de această părere și erau în tot dreptul lor de liberă apărare.

Noi voiam să facem din acele proiecte de legi ceea ce se numește cu un termen englez sau american: *plat-forma* electorală; unii ne-au urmat pe această cale și s-au prezentat la alegeri aprobând sau combatând acele proiecte.

Dar alții nu ne au urmat și au ignorat proiectele în lupta electorală și au fost în dreptul lor de a face așa.

Printre acești din urmă cred că a fost și d. Lascar Catargi. Poate că d-sa și-a zis: nu este oportună o asemenea procedură acum; poate și-a zis: nu este oportună niciodată. Va fi în interesul guvernului să abată curentul luptelor electorale spre programul său de legi, dar nu este în interesul meu. Eu nu am, trebuință de program. Persoana mea, trecutul meu este un program: mă înfățișez așa cum sunt în alegeri.

Cred că aceasta a fost atitudinea d-lui Lascar Catargi în alegeri, cred că întru aceasta a rămas consecvent cu d-sa.

Era în dreptul d-sale să citească sau să nu citească proiectele noastre de legi și dacă le citea, să le citească cu distracțiune, fără ca să-și concentreze toată inteligența d-sale pentru a înțelege totalitatea unui proiect de lege, ci a lua numai pe ici pe colo câte un articol izolat, cum a făcut deunăzi în Cameră cu legea administrativă.

Era în dreptul d-sale; așa s'a prezentat la alegeri, așa a venit în Cameră și cam tot așa a venit la guvern.

Nu mai vedeți d-lor, ca d-sa să se menție la guvern, se cere o majoritate parlamentară, și aici chestia devine mai grea.

În această privință avea dreptate d. Carp, când zicea că am făcut un pas înapoi.

Este totdeauna un folos oarecare în programele de idei, nu vag elaborate, ci puse înainte cu toată precisiunea unor proiecte de legi. Folosul este, că atunci când toată viața politică, atât în momentul luptelor electorale, cât și mai pe urmă în discuțiile parlamentare se desfășură în jurul ideilor de interes general și se înfrîncează ceva mai mult interesele particulare.

E curios lucru cu ideile! Se impută de atâtea ori oamenilor teoretici că nu sunt buni pentru lucrarea

grea practică și multora din noi nu se zice că suntem teoretici, adică prea academici și că ideile, or cât de bune ar fi în abstracțiunea lor, dar fără îngrijirea bare căror interese practice nu pot sprijini un guvern.

E adevărat d-lor: ideile singure sunt ceva abstract, stau oare cum în văzduh, și dacă este vorba să se pue în practica pământesească, mai ales ideile ca cele din proiectele noastre de legi, cari privesc pământul și bunul trai al țăranilor, trebuie să fie coborâte din înălțimea văzduhului și aduse la realitatea pământului. Dar în această coborâre din aer la pământ ele trebuie să treacă prin o pătură mijlocie de oameni și să se înfălească mai întâi acolo cu interesele lor practice. În fapt această pătură mijlocie, cu câteva excepțiuni cari reprezintă de a dreptul țăranimea, se compune din acei zece sau douăzeci de mii de oameni de prin orașe care fac în Statul nostru ceea ce se numește politică. Ei duc lupta electorală, ei sunt adevărații alegători și cam tot din ei se compun și aleșii, cari vin apoi aici în parlament ca reprezentanți ai țerei întregi ca să discute acele idei.

Tocmai aici se zice că mai sunt și interese de care trebuie să se ție seamă și mai ales aici se face cea imputare în contra teoreticilor. Dar d-lor sunt adevăruri așa de banale care se plimbă pe toate ulițele, încât mă mir că cei ce ni le opun ca ceva nou și important, nu și-au zis de mai înainte că trebuie să le fi aflat și noi încă demult și trebuie de mult să ne fi gândit la ele și să fi luat o hotărâre în privința lor.

Se înțelege că interesele sunt ceva important în lumea practică; este chiar un proverb popular care zice că interesul poartă nu știu ce haină turcească.

O voce. Fesul.

D. Maiorescu. Fără îndoială, dacă ideile ar rămânea numai în puritatea lor abstractă, nu s'ar realiza nici odată. Fără mulțumirea intereselor până la un punct oare care, nu merge în lumea aceasta. Ideile le trebuie aliajul cu interesele personale pentru a se putea concretiza, mai ales în statul constituțional unde aprobarea ideilor reclamă o majoritate de partizanți.

Toată chestia este acum asupra liniei de demarcație între ideea de interes general și între concesiunea ce trebuie să se facă intereselor particulare. Dacă lupta politică s'ar învârti numai în jurul intereselor particulare ale oamenilor politici, dacă s'ar reduce numai la vorba franceză *ôte-toi que je m'y mette*, atunci jocul politicii ar fi grozav de indiferent pentru interesul general, ar fi chiar foarte periculos.

De aceea interesul general, valoarea adevărată a vieții publice nu poate admite o exclusivă sau o prea mare deslănțuire a intereselor private a oamenilor politici. Și în prima linie s'a născut ast-fel necesitatea, ca în lupta politică interesele, fie și particulare, să nu se poată manifesta decât sub drapelul unor idei de interes general, și tot folosul, toată onestitatea vieții politice stă în respectarea acestui drapel, în supunerea, măcar până la un grad oare-care, a intereselor particulare sub interesul public. Sub această formă or care ar fi ciocnirea intereselor în lupta politică, or cine ar eși biruitor,

trebuie să resulte un plus din satisfacerea intereselor particulare, și a-cel plus în favoarea interesului general este adevăratul câștig, fie or-cât de mic, al vieții publice pentru progresul țerei.

Când ai biruit pentru cât-va timp în această luptă politică, prin urmare când vii la guvern necesitatea aplicării ideilor tale apare sub forma aparatului administrativ adică a funcționarilor. Trebuie să numești funcționarii executivi și chestia aplicării este ast-fel legată cu o parte a bugetului. E lucru firesc că te vei adresa mai întâi la partisanii ței cunoscuți, și ast-fel partisanii ței sunt aduși în funcțiunile executive.

Dacă aceasta se numește clientelă, atunci nici un guvern nu se poate lipsi de clientelă. Dacă însă este o deosebire de făcut, atunci deosebirea stă în acea linie de demarcațiune între ideile de interes general și pornirile de interes particular. Dacă rămâne un plus, în favoarea interesului general, acest plus este câștigul cauzei și distinge partisanii de clienți.

În viața individuală, în conștiința omului public se naște atunci întrebarea: ce valoare are pentru tine o funcțiune? Dacă ai luat-o și o păstrezi sub drapelul unei idei de interes general, la a cărei realizare contribui, și dacă în adevăr simți importanța lui, atunci vei putea aprea singur, până unde situația ta personală mai poate sau nu mai poate servi tot-odată și interesului general. Cu deseale schimbări, se naște în foarte multe cazuri acest conflict trist între interesul general și cel particular. Ești adese-ori pus înaintea întrebării: Păstrezi ideea și părăsești participarea la puterea executivă, sau părăsești ideea păstrând participarea la administrație? Dar acest conflict se petrece în conștiința fie căruia, și viața publică, pentru a avea valoare, reclamă neapărat ca în cât mai multe cazuri interesul general să predominescă și să fie tot d'auna accentuat și ținut sus. Dar fiindcă lucrul este greu de făcut, desvoltarea vieții publice a mers în aceasta privință așa de departe, în cât întregi organisme au fost scoase din luptele politice: armata, a fost scoasă; trebuie să vie timpul ca și magistratura să fie scoasă din aceste lupte. Căci dacă e permis unui funcționar administrativ să se întrebe ce părăsește: ideile ori funcțiunea? nu trebuie un magistrat să fie adus în ispita de a se întreba: ce părăsește: dreptatea sau funcțiunea? La adăpostul acestui conflict trebuie să fie pus magistratul; de aceea magistratura trebuie să devie independentă de schimbările puterii executive după partidele politice.

Va rămânea însă ca necesitate partea administrativă într-o largă măsură dependentă de acea luptă între diferitele partizani, și aci toată onoarea vieții politice, tot ce poate face pe un om independent d'a intra în aceasta, pentru mine tristă, învâlmășală de interese, nu poate fi de cât speranța, că va triumfa pe cât se poate ideea generală pentru binele obște.

Locul de căpetenie, unde se petrec aceste lupte, arena în care la Statele Constituționale se întâmplă acest important fenomen de a scoate din mijlocul intereselor particulare esența interesului public, e Camera.

Și de aceea din chiar natura sistemului Constituțional a trebuit în tex-

tu Constituțiunei și în spiritul și adesea ori în litera legilor relative la executarea principiilor constituționale, să se prevadă garantarea independenței acelora, care sunt chemați să fie reprezentanții intereselor publice și controlatorii guvernului, garantarea în contra bănușii de a aspira la favoarea puterii numai din interes privat.

Fiindcă guvernul e, cum ziceam, prin necesitatea aplicării ideilor din văzduh pe pământ, pus în pozițiune de a-și numi aparatul administrativ, care e legat și cu bugetul și cu puterea în districte, în această direcțiune de idei trebuia să se caute stabilirea garanțiilor. Poate că, dacă va avea viitor desvoltarea constituționalismului, să vor mai găsi la noi și alte mijloace de ocrotire a absolutei independenței a deputatului față cu guvernul, pentru ca adică să și păstreze Camera toată autoritatea ei de control și să și păstreze și prestigiul, că atunci când o majoritate din Cameră dă adesiunea ei unui guvern, această adesiune este dată numai în interesul public. Ar putea d. e. veni o lege în viitor, care să garanteze reprezentanța națională în contra ispitirei vanităților, cum ar fi de ex. în contra decorațiunilor. Poate se va găsi un mijloc de a preciza mai bine limita raporturilor dintre guvern și deputat în ceea ce privește numirile prin districte. Cestiune foarte delicată. Este evident că nu rămâne de cât conștiința fie căruia ministru din care să se inspire în unele atribuțiuni și acte a le lui; și, ați văzut cu câtă insistență onor. d. Vernescu afirma că s'a inspirat de conștiința d-sale, și în adevăr că s'a putut inspira după legile actuale, în numirile ce a făcut.

Și fiindcă te inspiri de conștiința ta, tu ministru, cine te poate împiedica să te sfătuești—și adesea ori faci bine—și cu deputații asupra schimbărilor de făcut în districte. E greu de tras limita simplor sfaturi și limita unor sfaturi așa de frecvente, în cât pare că dai deputatului dispozițiunea absolută, dar ocultă, peste districtul său. Vă aduceți aminte, că chiar în țara noastră, încă nu bine deprinsă cu parlamentarismul, căci el d'abia datează de 30 de ani, s'a arătat un simțiment public susceptibil în această privință, în ultimele timpuri ale guvernului numit colectivist.

Atunci ajunseră unele districte să se numească satrapii și pașalâcuri, și nu era atât de periculoasă satrapia încorporată într'un anume prefect, cât era periculoasă satrapia ce se încorpora într'o ființă anonimă față cu legea, într'un deputat ne răspunzător de administrațiune, care însă făcea el totul, așa în cât organele numite în administrația districtului erau numai niște figuranți la discrețiunea deputatului sau senatorului. Dar, cum am zis, cestiunea e foarte delicată, greu de precizat în limitarea, ei, și va fi poate imposibil a găsi o formă legală de garantare; trebuie să așteptăm îndreptarea de la înălțarea generală a nivelului public; trebuie ca în această privință onestitatea constituțională, independența deputatului față cu guvernul să fie un rezultat al cultului publice.

Dar sunt părți așa de bătătoare la ochi pentru cestiunea ce ne preocupă, încât legea pozitivă însăși a trebuit aici să afe și să precizeze garanțiile și le-a precizat sub forma de incompatibilități. Ea declară funcțiunea administrativă, cum este

de exemplu prefectura, așa de dependentă de puterea executivă, în cât prefectului, or care ar fi el ca individ, nu-l recunoaște desulă imparțialitate pentru a-l admite ca un controlor al guvernului, ca un reprezentant al țerei în Cameră.

Prefecți nu putem avea în Cameră; fiind că în genere nu se admit aici funcționarii administrativi.

D-lor sunt țeri, d. e. Germania în care prefecții cum se numesc acolo prezidenții de guvern, pot să fie în parlament. Acolo se așteaptă remediul de la chiar însemnătatea poziției lor, și să crede, că ei sunt destul de în vază, pentru că să simtă în această vază un îndemn de a-și păstra prestigiul convingerilor lor; și cel puțin făcându-se lucrul pe față, se înlătură prin acest apel la demnitatea omenească unul din inconvenientele unei asemenea amestecări între executivă dependentă și legislativă independentă.

La noi nu este așa, este oprire absolută în lege. Dacă este oprit absolut de a fi prefect și deputat, mai întreb oare din spiritul acestei opriri nu ar rezulta că este tot odată oprit a fi fățiș aspirant la prefectură și deputat? (Aplause). Căci vedeți d-lor este ciudată natura omenească. Este de regulă mai mare dorința înainte de a avea un lucru, decât este mulțumirea după ce l-ai obținut și prin urmare chiar părerea de rău dacă îl pierzi.

Dacă ai o funcțiune, or cât ar fi de importantă, dar după ce ai, îți vine mai ușor să o părăsești, de cât să părăsești aspirația la o funcțiune pe care nu o ai încă. Mi se pare dar că este mai expus la dependență acela care ar aspira la o funcțiune, decât chiar acela, care este într-o funcțiune. D-lor, este mai importantă banca ministerială pentru acei, cari nu au fost încă miniștrii, poate să fie foarte mare aspirarea și dorința de a ajunge pe acea bancă; în or-ce caz este mai mare aspirarea lor decât este părerea de rău a acelora, cari părăsesc acea bancă.

Așa este natura omenească. Prin urmare ar fi o foarte fină aplicare a sistemului constituțional, când, de și leg-a pozitivă zice, că prefectul să nu fi în Cameră, totuși guvernul ar ține aici în Cameră aspiranții la prefectură, cari, într'un moment unde li trebuie câte-va voturi ca să-și facă majoritatea, care se deplasează astăzi numai cu câte-va voturi, bună-oară cu 9 într-o parte s-au în cealaltă, să-și aibă la îndemână. (Aplause). — Așa este sistemul constituțional: se exprimă prin voturi jumătate plus unul.

Poate se va găsi în viitor o formă mai dreaptă, mai ecuitabilă a deciziilor parlamentare, adică o mai mare respectare, nu știu sub ce formalitate, a minorităților. Dar azi cum suntem, încrederea țerei într'un guvern, aprobarea legilor, ș. c. l. se exprimă prin numărul brutal al acelor bile albe în urna albă, și în ele se resumă o întreagă situațiune legală. Și acum ajung la obiectul propriu al interpelării. Vă rog să fiți indulgenți dacă premisele au fost așa de lungi.

Situațiunea parlamentară, mai ales în momentul de față, când e vorba de votarea bugetului, cere neapărat, ca majoritatea guvernului, să fie bine fixată. Până când acest lucru nu este lămurit, Camera și guvernul nu se află în stare regulată.

Dacă majoritatea este induioasă sau șubredă, d-voastră nu trebuie să vă mirați și să fiți nerăbdători de scenele ce se petrec în Cameră. Priviți mai filosoficește lucrul, mai cu seamă acei cari a-ți trecut prin mai multe Camere! Când vedeți atâtea tumult în Cameră, atâtea interpelări, atâtea apeluri la regulament, atâtea voturi cu bile și altele, pe care toate împreună guvernul le numește obstrucționism: trebuie să știți că aveți a face cu un semn inevitabil al unei stări neregulate, d. e. al unei majorități nefixate și atunci este de datorita opozițiunii, ori cât de neplăcută ar fi forma sub care și-o îndeplinește, este o datorita a opozițiunii pentru chiar onestitatea vieții constituționale ca să aducă situațiunea

până la deplina ei clarificare. Nu poate să existe într'un parlament, mult timp o situațiune neclarificată, și fiind-că nu este altă formă, din păcate, de cât votul brut cu bile, situațiunea aceasta are să meargă așa până se va vedea stabilită o majoritate regulată și conformă cu spiritul regimului parlamentar.

Când a venit la guvern d. Lascar Catargi ca președinte al Consiliului și ministru de interne, eu vă mărturisesc, ca om nepărtinitor, că am înțeles, cum unii din d-voastră, știind experiența, energia, activitatea d-lui L. Catargi, și-a-și zis: este un cărmaci mai sigur acest bărbat încărunit în trebile publice ale țerei, d-lui va ști să administreze mai bine de cât ceilalți, adică de cât noi teoretici. Ah! Dacă ar fi vorba numai de idei! Dar este mai întâiu vorba de practica administrativă, și aceasta se găsește la d. Lascar Catargi.

De altminteri și odată asigurată cărma guvernului în mânele d-lui Lascar Catargi, poate nu mă înșel, dacă zic, că mulți din partizanii d-sale ar fi preferit să mai vadă lângă d-sa și pe unul sau altul din foștii miniștrii. Nu vorbesc de ministerul cultelor, acolo sunt cel întâiu a recunoaște că onorab. meu succesor, d. Boerescu, este în deplina sa competență și că va avea aprobarea celor mai mulți din d-voastră, nu vorbesc de acesta. Dar mai sunt alte ministere, spre exemplu cel de la finanțe. (Aplause, ilaritate). Poate și cel de la justiție (ilaritate). Căci nu știu, până unde puteți compta că venerabilul d. Gherasi și stea pe acea bancă: poate că și acolo ați mai cere ceva pe lângă venerabilitatea onor. d. Gherasi, adică să fie cineva care să fie mai iubitor de aceste lupte ale vieții parlamentare; onor. d. Gherasi pare mai dispus a se retrage în viață pacnică.

Decât ce să faci, dacă nu poți altfel. Va fi fost poate, chiar după părerea d-voastră, mai poleită, mai lustruită corabia ministerului precedent, dar n-avea cărmaciul dorit de d-voastră; și așa dar vă mulțumiți și cu o corabie mai necioplită, numai cărmaciul să fie sigur!

Foarte bine! Și vedeți, că înțeleg simțimentul acelora, cari au adus pe d. Lascar Catargi la guvern.

Ar fi și fost un eveniment prea neașteptat ca să fi putut deodată oamenii să se convingă, că între teoria bine înțeleasă și între practica nu poate fi dușmănie și că nu există un mai bun aplicator practic al unei idei decât acela care a înțeles-o și a formulat-o mai bine. Sper, că va veni ziua unde se va aprecia aceasta; însă până atunci era lucru foarte firesc, ca să însoțească pe onor. d. L. Catargi marea d-voastră încredere în capacitatea, în energia și în experiența d-sale la administrațiunea ministerului de interne.

Cum vedeți, d-lor, eu eram foarte dispus (și imi pare rău, că m'am înșelat) să am oarecare părere favorabilă despre venirea d-lui Lascar Catargi la guvern și să-i fac un bun pronostic. Știți că eu de pe banca ministerială nici nu prea vorbeam; nu eram cu totul sigur pentru mine și ce se te lansez departe în ale administrației școalelor, când nu știți, până unde și până când poți să mergi. Așa dar, când am văzut că vine d. L. Catargi, la guvern, la ministerul de interne, eu, știind că este înconjurat de sentimentele unor așa de importanți membri din Cameră (ilaritate) mi-am zis: De! noi eram cu unii prefecți cam tineri, ne experimentați; dar acum are să fie ce are să fie! în or-ce caz are să fie o clară situație administrativă în județe; căci un bărbat așa de experimentat ca d. L. Catargi cu atâtea relațiuni politice și private, numai să scuture din mână și va avea la dispoziția d-sale o lume întreagă de oameni, și cel puțin aparatul administrativ la moment!

Când colo... ce să vezi! Devine o prefectură vacantă... nu se ocupă. Devine a doua prefectură vacantă, devine a treia... Înțelegeți d-voastră că acei prefecți ai fostului guvern al nostru în conflictul între idei și post au preferit

ideile, bune—rele cum erau, și au părăsit posturile. Devine a patra prefectură vacantă, devine a cincea vacantă... nu se ocupă. Trece o zi, trec două zile, trec șapte... nu se ocupă. Trece o săptămână, trec două trec trei... nu se ocupă. Trece o lună, trece acum și două... nu se ocupă. În primul moment al ministerului era deschisă Camera și poate nu era timp pentru asemenea numiri; dar apoi Camera s'a închis, a venit sărbătorile, a venit răzgul, s'a deschis Camera din nou... și prefecțiile sunt tot vacante.

Ce-o fi asta, domnilor? Dar s'a întâmplat ceva și mai surprinzător. În unele din aceste prefecturi vacante s'a schimbat directorul prefecturii și s'a înlocuit cu altul. După a cui recomandare? Era o tradițiune până acum (sau poate că de aici are să înceapă o reformă a d-lui Lascar Catargi?) că directorii de prefecturi să se recomande de prefecți, fiind că directorul înscălește în numele prefectului, poartă o parte din răspunderea lui. Cum se face că s'au numit directorii noi și prefecți nu? — Ce e drept, d. Nucșoreanu ne zice, și poate are dreptate, că sunt directorii mai buni de cât prefecții.

D. Nucșoreanu Mai totdeauna. D. Maiorescu Și dacă va fi așa, poate că n'ar fi lucru rău, să rămână directorii aceia totdeauna fără prefecți. Dacă aceasta ar fi intenția d-lui L. Catargi, atunci și d-sa s'ar apropia de căpitănatul d-lui Teodor Rosetti, că adică numai puține prefecturi principale să fie ocupate de prefecți și celelalte de directori. Dar când am auzit pe d. L. Catargi mai alaltăieri în Cameră împotrivindu-se cu atâtea înverșunare în contra reformei administrative a d-lui Rosetti, mi-am zis, că nici așa nu se explică lucrul. Ei! dar atunci cum rămâne?

Am luat lista acestor prefecturi vacante. Este întâiu Basău, aici s'a schimbat directorul, dar prefectul nu s'a numit; este al doilea Putna; este Romanța; este Fălciu, și aici s'a schimbat directorul, dar nu s'a numit încă prefectul; este apoi Botoșani...

O voce, La Botoșani s'a hotărât. D. Maiorescu Bine că s'a hotărât. Nu zic, că s'a hotărât bine (ilaritate), zic numai: bine că s'a hotărât. (ilaritate, applause).

Aceste ar fi dar cinci prefecturi vacante, dar trebuie să mai adăogăm altele în aceeași categorie.

Așa este d. e. la Iași, căci prefectul de Iași nu mai stă, tot așa la Câmpulung, aud că tot cam așa este la Mehedinți, poate și la Vlașca.

Iată 8 districte neocupate, a patra parte a administrației țerei. Ce este aceasta d-lor?

Mai observați acum ceva. Peste aceste 8 sau 9 districte mai erau vacante patru: Dâmbovița, Neamțu, Dorohoiu și Gorj.

O voce La Piatra s'a trimis un deputat

Maiorescu, Apoi da, aceste au fost ocupate îndată. S'a numit prefect la Piatra un deputat, la Târgoviște un senator, la Dorohoiu un senator, la Târgul-Jiuului un senator. Nu cumva aceste patru numiri, în contra cărora de altminteri n'am nimic de zis, s'au făcut mai din vreme ca să fie un prototip al numirilor viitoare?

Va să zică aceasta este eminenta administrațiune, a unui om așa de experimentat, care are imensul avantaj în contra noastră a celor tineri, cari nu știm să învârtim cele administrative. (Aplause). Aceasta însemnează a face administrațiune parlamentară. Aveți 13 prefecturi deschise; ocupați 4 cu senatori și deputați și lăsați 9 locuri deschise, pe seama Camerei, și le țineți deschise în timpul sesiunii prezentei în care majoritatea parlamentară, este fixată și unde 9 voturi încoace sau încolo pot decide situația. (Aplause).

D-lor deputați, nu știu dacă d. prim-ministru imi face onoarea de a crede, că nu mi-ași permite a aduce o asemenea cestiune, care este cum vedeți, mai mult o cestiune de

perspectivă decât de realitate, mai mult o cestiune optică decât politică, nu'mi așa permite, zic, să aduc această cestiune înaintea Camerei, și înaintea d-sale, dacă în aceasta a-pretiere a lucrurilor, așa fi singur de părerea mea; caei atunci ar fi poate numai o iluzie individuală și nu ar merita să fie adusă înaintea d-voastră. Cu totul alta ar fi însă, dacă această părere asupra actualiei situației parlamentare ar fi împărțită de o mare parte din d-voastră. Asupra acestui punct vreați să vă fac acum pe d-voastră înșivă judecători.

Eu nu am să numesc nici un nume; dacă însă îl veți cunoaște d-voastră, dovada este făcută.

Cine are să fie prefect la Bacău? (Aplause). Eu nu'l știu; îl știți d-ștră? Dacă îl știți, eu nu l'am numit. (ilaritate).

Vedeți acum cât de gravă devine cestiunea.

Dar la Focșani? (ilaritate) și așa mai departe.

D. Nucșoreanu. Mă rog continuați pentru Mehedinți.

Nici un deputat nu este amator pentru prefectura Mehedinți.

D. T. Maiorescu. Dacă legea o-pretse ca un prefect efectiv să voteze împreună cu noi, i înțelegeți cu cât este mai periculos să voteze împreună cu noi, un prefect în perspectivă. (Aplause).

Mai adăogați la aceasta mirajul a unui sau a două portofolii ministeriale vacante. Până când Camerele nu sunt încă deschise, poți lăsa câte-va portofolii vacante, dacă vrei ca încrederea majorității să desingneze pe acei miniștrii. Dar când sunt Camerele în lucrare, regula parlamentară trebuie să fie: Camerele deschise, portofoliurile ocupate.

Acum sper, d-lor deputați, că veți aștepta împreună cu mine, ca d. prim ministru să bine voiască a ne liniști în această privință. Va fi foarte ușor pentru d-sa să ne liniștească.

Dacă d-sa, a cărui onorabilitate este mai presus de orice îndoială, și... tocmai eu mi-am permis odată (atunci din păcate, eram încă pe banca ministerială, și nu eram așa de liber ca acum în cuvintele mele) 'mi-am permis să calific cam aspru pe aceia ce l-au pus pe d-sa sub acuzare anume în privința onorabilității d-sale (applause); și când eu mă luptam cu adversarii de dinainte, am fost împușcat de la spate..... (Mare ilaritate; applause).

Eu mă cam jenam atunci numai pentru sistemul parlamentar și pentru ideile de colegialitate în minister.

Așa dar, fiind deplin convins, precum este convinsă întreaga Cameră, de onorabilitatea d-lui ministru-prezident, dacă mi va răspunde d-sa, cum este cu întrebarea pusă, eu voi admite îndată, că este așa cum zice d-sa. Și las acum la o parte chestia cu portofoliurile vacante, de și în această lume de miserie, unde sunt puține lucruri de dat, dar multe aspirări de satisfăcut, dacă s'ar da portofoliul unei persoane, ar putea naște întrebarea, ce vor face ceilalți, cari li așteptau și ei? Mă mărginesc numai la prefecturi. Dacă d. Lascar Catargi ne va zice că d-sa nu a promis nici unui deputat vre-o prefectură, că nu i-a trecut nici unuia ca un miraj în pe dinaintea ochilor perspectiva de a avea cutare sau cutare prefectură, eu mă declar mulțumit; și va fi înlăturat cel puțin pentru momentul prezent periculosul precedent Constituțional, că după ce din nefericire în țara aceasta nu este încă destul de separată magistratura de guvern, să se mai confuzioneze și legislativă cu executivă, și în mijlocul nostru, unde legea nu admite prefecți efectivi, să se introducă prefecți perspectivi. (Aplause prelungite).

SERVICIUL TELEGRAFIC

AL ROMANIEI LIBERE.

Paris, 1 Iunie.

D. Carnot a plecat ieri la amiază la Pas de Calais. La discursul de recepțiune ce i-a fost adresat la Arras, prezidentul republicii a răspuns că dorește ca disciplina să munca în armată să se preserve multă vreme de necesitatea de a face apel la instrucțiunea și la bravura ei. Am încredere, a adăugat d. Carnot, că atitudinea ei cal-

mă către populațiune, dar în același timp energetică, va asigura pacea atât înaintea cât și în afară.

Viena, 1 Iunie.

Prințul regent Luitpold de Bavaria a făcut alaltăieri o vizită prințului Reuss și ieri o vizită prințului de Hohenlohe.

Buda-Pesta, 1 Iunie.

Ministrul comunicațiilor a declinat oferta ce i-a fost făcută de ministrul comerțului Austriei de a interveni prietenește în afacerea societății de navigație cu vapoare pe Dunăre.

Sofia, 1 Iunie.

Rapoarte venite din Macedonia constată, contrar noutăților răspândite din Atena, că condițiunile în Macedonia sunt pretutindeni normale. Totuși, nemulțumiri mai sunt încă în populațiunea bulgară din cauza atitudinii Portii în cestiunea privitoare la școala și biserica.

Londra, 1 Iunie.

Camera comunelor a adoptat, la a doua citire, bilul relativ la administrațiunea locală a Scoției și a respins propunerea opoziției ca tinea la retrimiteria bilului la comisiune. Deputații scoțieni au fost spriziiți de trezeci alți deputați.—Răspunzând la o interpelare, sir Ferguson a declarat că e un schimb continuu de păreri cu Belgia în privința conferinței pentru abolirea negoțului cu Negrii. Guvernul negociază de asemenea în mod oficial în această privință cu celelalte Cabinete interesate, și nu e îndoios că conferința se va întruni chiar în cursul anului acestuia.

Cherbourg, 1 Iunie.

Au fost acți trel puternice cutremure de pământ. Din cauza acestor cutremure ornamentele în relieful ale fațadei de la biserica Trinității au căzut jos. Sgduiturile au fost simțite până la Granville, Guernese, Havre, Rouen. N'a fost nici un accident de persoane.

Praga, 1 Iunie.

În Nuerschan (Boemia occidentală) lucrătorii minelor s'au pus în grevă. Ordinea nu e turburată.

Roma, 1 Iunie.

Breșa ce se produsese în digul canalului Bianco a fost astupată după o muncă de șase ore. Se semnalează pericole de rupturi și în alte puncte.

Belgrad, 1 Iunie.

Garașanin a făcut recurs în casație încontra mandatului său de arestare.

Paris, 1 Iunie.

Compania franceză a drumurilor de fer sârbe, depozitată de guvernul sârb, a cerut protecțiune guvernului francez și a ordonat reprezentantului ei din Belgrad să se pună, cu personalul său, sub protecțiunea legățiunii Franței, protestând încontra acestei spoliațiuni.

Londra, 1 Iunie.

Standard, vorbind de recentul toast al țării, zice că vorbele împăratului fac cunoscut Europei că Alexandru al II-lea nu numai cunoște opoziția ce există contra politicii și proiectelor Rusiei, dar că acum el nici nu caută să ascundă această certitudine pe cale diplomatică. Totuși, nu trebuie să presunem că țarul se gândește la părăsirea politicii actuale și la rezerva ce și-a impus.

Paris, 2 Iunie.

Consiliul miniștrilor s'a ocupat de pretențiunile Serbiei de a lua din mâinile companiei franceze exploatarea drumurilor de fer sârbe. D. Spuller a zis că n'a vorbit încă nimic în această privință cu ministrul Serbiei, dar că la prima întâlnire va discuta cu el această chestiune.

Petersburg, 2 Iunie.

Căsătoria prințesii Militza de Muntenegru cu marele duce Petre Nicolaevici se va face la toamnă.

Viena, 2 Iunie.

Politische Correspondenz află din Belgrad că presupunerea oarecăror jurnale streine în privința procedurii cu d. Garașanin, procedură ce zic ele că ar fi fost inspirată de tendințe politice, e cu totul respinsă de cercurile competente din Belgrad deoarece procedura penală prescrie arestul preventiv imediat pentru acuzarea de omucid.

Belgrad, 2 Iunie.

Asupra celor din urmă escese un singur consiliu de miniștrii s'a ținut la Belgrad. El a luat cu mulțumire cunoștiința de raportul ministerului de interne asupra preimării și încetării disordinelor.—Ca și pretensele neînțelegeri dintre regentă, și guvernul tot așa de false sunt și noutățile tendențioase asupra unui masacr al progresiștilor la Bagerdan și asupra rescoali lucrătorilor din arsenalul de la Kragujevatz.

Berna, 2 Iunie.

Consiliul federal a propus guvernului italian, pentru străpungerea Simplonului, întrunirea unei conferințe în prima jumătate a lunii Iunie.

Londra, 2 Iunie.

Greva minerilor din Yorkshire s'a terminat; lucrătorii au primit concesiunile făcute de proprietari.

New-York, 2 Iunie.

Înurma unei umflări excesive de reperi a riuului Northfolk, aproape de Johnstown (Pittsburg) orașul e inundat. Rezervorul situat în apropierea orașului a fost distrus. Locuitorii s'au refugiat în munți; ar fi pierit aproape 1500 de persoane. Comunicațiunile telegrafice și calea ferată sunt întrerupte. Câteva sate mai mici au fost cu totul prăpădite de inundație. Devastarea se întinde până în Maryland și Virginia. În toate părțile sunt riurile umflate și comunicațiunile întrerupte.

Paris, 1 Iunie.

La banchetul dat alaltăieri în Acres, d. Carnot a zis că succesul expoziției e o victorie națională ale cărei binefaceri le vor simți toate partidele Franței. Au fost încercări de a suscita rivalități de interese, dar bunul simț patriotic a dejucat toate aceste manopere. Succesul expoziției nu aparține unui partid, ci Franței întregi, mândră și mare de înălțarea ei pe care o dărește geniului și activității sale. Cu-vintele prezidentului republicii au fost vă-

aplaudate.—Ieri, d. Carnot a sosit la Lens și a fost primit cu entuziasm; 20.000 de mineri au defilat pe dinaintea lui în ordinea cea mai perfectă. Răspunzând discursului pronunțat de președintele comitetului minelor de carbuni din Lens, d. Carnot a constatat dezvoltarea minelor din Pas de Calais și din Nord și a exprimat solicitarea guvernului pentru asigurarea transporturilor. — O scrisoare a primarului din Versailles, comunicată consiliului miniștrilor, invită pe d. Carnot și pe miniștri să asiste la sărbătoarea ce va fi la Versailles în ziua de 20 Iunie. Această sărbătoare consistă mai cu seamă într-o promenadă solemnă în saia «Jeu de Paume» și într-un mare banchet. Hotărârea ce trebuie luată în această privință a fost amânată.

Roma, 2 Iunie.
Camera discută bugetul lucrărilor publice a hotărât, în contra părerii unanime a comisiunii bugetare, să facă o reducere de 20 de milioane în sumele propuse pentru construcțiunile de drum de fer în cursul anului bugetar 1889—1890. Ministrul finanțelor a sprijinit această cerere de reducere făcută de ministrul lucrărilor publice. Jurnalele cred că comisiunea bugetară va demisiona.

Paris, 2 Iunie.
O telegramă din Belgrad anunță amânarea notificării decretului în virtutea căruia guvernul sârbesc trebuia să retragă ieri companiile franceze exploatarea unei rețele de drum de fer.

Paris, 2 Iunie.
Se confirmă oficial că trupele generalului Hippolyte au intrat în Port au Prince. — Ieri expoziția a fost vizitată de 49.000 de persoane.
(Agenția Română).

Nouii proceduri administrative

Două fapte care caracterizează administrațiunea model pe care *numai d. Lascar Catargi ne o poate da (!?)*

Prefectul de Ilfov, aflându-se în comuna Micșunești, țeranii de acolo i-au spus, cu toate formele de «sărutăm mâna» și «cocoane» la care alerg țeranii când cunosc slabul omului, — că au cerut să se învoiască la erbărit în pădurea statului dar că nu li s'a primit încă cererea.

Prefectul, cu toată opozițiunea guardianilor statului, a acordat țeranilor să intre îndată în pădure «că vin pe urmă formele!»

Guardianii au telegrafiat pe dată ministerului domeniilor; dacă bieții oameni ar îndrăzni să-și facă datoria ei ar dresa pe dată actele de constatare a delicteului silvic și ar da în judecată, nu pe țeranii, dar pe prefect care i-a împins.

Limbele rele ar putea întreba dacă prin faptul că țeranii din Micșunești au fost răsculați în primăvara trecută, au dobândit prin aceasta titluri particulare la protecțiunea actualului prefect?

Nu știm dacă d. Vernescu va găsi de gustul d-sale această modernă incarnațiune, în persoana unui prefect, al faimosului *l'Etat c'est moi*, — dar de va cere dosarul va afla că earba din pădure nu era earba de pășunat, dar o foarte bogată fâneață gata de cosit.

Prefectul de Gorj, încă unul din cei numiți fără mare hesitațiune, nu are pe conștiință numai scandalul asurzitor ce s'a făcut împrejurul scrisoarei dată la iveală; se vede că în județul d-sale lucrurile merg așa de strună, că directorul său, d. C. Roșianu, a fost silit să-și dea următoarea demisiune:

Domnule Prefect,

«In fața ilegalităților ce ați comis de când ați venit în capul administrațiunii județului Gorj, socotesc de datoria mea de om onest, să refuz concursul meu la călcările de lege ce săvârșiți. Repetând demisia ce am dat încă de când ați sosit ca prefect în acest județ, socotiți-mă dar în mod irevocabil demisionat din însărcinarea de director al prefecturii Gorj».

(s.s.) C. Roșianu.

După apucăturile date pe față de scrisoarea ce s'a publicat în jurnalele liberale, toate supozițiunile sunt autorizate și această demisiune ar putea să nu fie prea aspră în aprecierile ei.

Totuși, prefectul, d. Frumuseanu, a fost urgent chemat de d. Catargi la București: suntem convinși că admonestațiunile nu au urmat asupra faptelor, dar asupra nedibăciei de a fi prins.

CORPURILE LEGIUITOARE
(SESIUNE ESTRA-ORDINARA)

Camera

Sedința de la 20 Maiu

D. Voinov prezintă o propunere înscălită de mai mulți d. deputați prin care se cere transferarea curții de apel din Galați la Focșani.

D. Al. Lahovari, ministru adinterim la lucrările publice, cere un credit de 400.000 de lei pentru punerea în circulație a tunelului de la Barboși.

D. Nădejde și desvoltă câteva interpelări, la cari primul-ministru răspunde și autoritățile au constat de cele spuse de interpelator.

D. C. C. Dobrescu își desvoltă interpelarea sa în privința rotațiunii învățătorilor în școlile primare. După răspunsul ministrului respectiv, care susține rotațiunea predecesorului său, Camera trece la ordinea zilei.

Interpelarea d-lui Dobrescu-Argeș asupra țeranilor se pune la ordinea zilei pe Martii.

Se continuă apoi discuția asupra bugetului ministerului de interne.

Senatul

Sedința de 20 Maiu

După ce votează legea filoxeril (cu 56 contra 8) dd senatori trec în secțiuni spre a sfârși cu proiectele de legi ce sunt în studiu.

La redeschiderea sedinții se citește un proiect de lege prin care guvernul este autorizat ca economice ce vor rezulta din creditul de 17 milioane, pus la dispoziție prin legea din 6 Martie 1883, să se întrebuințeze pentru acoperirea cheltuielilor necesare la construirea basinurilor destinate a se escuta de o dată cu magazinele de întreținere și docuri din porturile Brăila și Galați.

D. Ianov cere explicațiuni, referindu-se asupra unui alt proiect votat de Camera în 1887.

D. ministru Lahovary spune că acest proiect nu are nimic de a face cu proiectul de care pomenește d. Ianov, și explică destinația sumei ce se cere prin proiectul de față.

Legea pusă la vot se admite. Proiectul de lege pentru prelungirea convenției comerciale provizorie cu Franța pe un nou termen de șase luni, se admite cu unanimitate de voturi.

Proiectul de lege prin care liceul Sf. Gheorghe, liceul Alexandri și Institutele unite din Iași se recunosc ca școli publice, asimilate cu liceele clasice ale Statului, pus la vot, se admite.

Se votează proiectul de lege prin care guvernul este autorizat să facă o emisiune de rentă amortibilă, sau un împrumut pentru acoperirea creditului necesar pentru a se plăti companiei Lemberg-Cernăuți-Iași. Sedința se ridică la orele 5.

Aniversarea încoronării Regelui României

Citim în *Acropolis* de la 15 Maiu următoarele:

«Pentru ziua de 10 (22) Maiu, aniversarea încoronării Regelui României, care a implinit 23 ani de domnie, ministru României, d. Olănescu și d-na Olănescu, au dat ieri, după amiază, în spațioasa și splendidă grădină a legațiunii, o veselă întrunire (garden party) și la care au luat parte, d. Tricupis, Primul ministru, d. Dragomiris cu doamna și domnișoarele Dragomiris, d. Theotoki, Ministrul Marinei, toți membrii corpului diplomatic și mai multe din principalele familii ale înaltei societăți.»

SPORT

Eri a fost alergat la Chantilly, premiul Jockey-Clubului frances, (*Derby*) a căruia sumă se urcă la 100.000 lei.

Resultatul a fost:
Clover al d-lui Eduard Blanc (*Camon*)-1
Achille al Ducelui de Feltre (*Webb*)-2
Phlegton al d-lui Lupin (*Storr*)-3
Căștigătorul nu alergase încă în anul acesta; el fusese preparat în Anglia.

Familia bietului Gootschild a fost pusă în relațiuni cu Legațiunea engleză. După știrile procurate, bietul băiat căta, după curse, să facă în Anglia o vizită părinților lui pe cari nu-i văzuse de trei ani.

Villeroi al d-lor Marghiloman pleacă în Franța cu trenorul lui Cooode.

Nu înțelegem întârzierea cu care se publică programul de toamnă. Sunt mai mulți proprietari care-l aștepta, înainte de plecarea lor, pentru a-și putea face acquisițiunile; suntem însărcinați de d. Catargi să apelăm la solicițiunea comitetului de alergări.

MAINOU

Ministrii, cari cătau să se întrunească Sâmbătă, au ținut consiliu abia azi dimineață. Subiectul întrunirii erau bugetele și atitudinea de ținut față cu Camera. Nu a transpirat nimica încă din hotărârea luată; se crede însă că a prevalat opinia d-lor Vernescu, Gherassi și Boerescu de a *prelungi sesiunea*, și de a încorda toate puterile pentru a avea bugetul, fie chiar prin votare în bloc.

Azi dimineață au sosit mai toți deputații guvernamentali ce erau prin districte. În momentul de față lozincă este de a strânge rîndurile spre o acțiune hotărâtoare... Și apoi?

L'Indépendance Roumaine se grăbește anunțând pe Joi plecarea d-lui Germani. D-sa, ca și toți șefii opozițiunii, se va regula după Camera și cât timp se va ține ședințe, va rămănea la postul d-sale.

D. Gachet, secretarul legațiunii Franceze, este rechemat. Exprimăm regretul nostru pentru plecarea tînărului diplomat ale căruia raporturi oficiale și private cu societatea noastră au fost pururea de o cordialitate perfectă.

Reproducând aprecierile contradictorii ale *Naționalului* și *Adevărului*, asupra declarațiilor făcute de d. Catargi, drept răspuns la interpelarea d-lui Carp, ne întrebăm pe care din cele două organe, trebuie să-l credem.

L. Ind. roum. intervine spre a ne spune: — *Il faut croire à celui qui éreinte le plus M. Catargi.*

Va să zică și *Naționalul* supără pe d. Catargi?

Ieri s'a pus, la Iași, piatra fundamentală la școala normală Vasile Lupu, iar la București, piatra fundamentală la școala de comerț.

Fondurile sunt obținute sub guvernul d-lui I. Brătianu iar lucrările pregătitoare sunt făcute sub guvernul junimist.

Astăzi vine la ordinea zilei interpelarea d-lui T. Ionescu. Să vedem pe unde se strecoară Ex. Sa de la visterie.

Mai multe societăți au petrecut ziua de ieri pe la grădinile din jurul Bucureștilor, ast-fel:

- Societatea Carpații a petrecut în pădurea Bănesii,
- Societatea micilor funcționari la Bordeii, și
- Societatea cărciumarilor la Herestrul-vechiu.

Comitetul parochial român ortodox din cetatea Brașovului, pierzând procesul de copărtășire la biserica S-tei Treimi, a cărei avere a fost declarată de „național-grecească”, și vîzându-și în pericol însăși existența scoalelor din Brașov, face un apel către toți Români de a contribui la ridicarea unei biserici, care să asigure pe de o parte existența unei comuni bisericesti (lucru important în Ungaria), iar pe de altă parte să scape scoalele românești din Brașov.

Nu ne îndoiim că acest apel va întâlni multe inimi generoase în România.

Guvernamentalii sînt convocați la o *cousfătuire*. Se vede că iar s'au încurcat ițele cabinetului.

Noul spital militar Central, va fi inaugurat prin luna August, dacă însă i se vor acorda creditele necesare, pentru definitivă instalațiune.

Altmintrelea vom însemna ceia-ce pare că suntem, foc de paie...

Ar fi păcat ca un asemenea stabiliment public, care deja și-a croit drumul chiar prin cercurile științifice din străinătate, să fie compromis tocmai în momentul definitivei sale invitațiuni.

Ar fi păcat ca un asemenea stabiliment public, care deja și-a croit drumul chiar prin cercurile științifice din străinătate, să fie compromis tocmai în momentul definitivei sale invitațiuni.

Ar fi păcat ca un asemenea stabiliment public, care deja și-a croit drumul chiar prin cercurile științifice din străinătate, să fie compromis tocmai în momentul definitivei sale invitațiuni.

Ar fi păcat ca un asemenea stabiliment public, care deja și-a croit drumul chiar prin cercurile științifice din străinătate, să fie compromis tocmai în momentul definitivei sale invitațiuni.

Ar fi păcat ca un asemenea stabiliment public, care deja și-a croit drumul chiar prin cercurile științifice din străinătate, să fie compromis tocmai în momentul definitivei sale invitațiuni.

adică de facultăți de medicină, de doctori, de spitaturi, etc., care toate au devenit niște anacronismuri și lucruri de prisos, mai ales de când *făcătoarea de minuni* din strada Cărlărașilor vindecă (?) de galbinare, de reumatism, de friguri și constipație, etc. numai citind și recitind molitfele sfântului Vasile!

Ne aflăm oare la obârșia Congului? Ori și medicina e în acord cu politica zilei?

M. S. Regele a primit din partea M. S. Impăratului Alexandru III al Rusiei o scrisoare de felicitare drept răspuns la notificarea ce i s'a făcut de către Augustul nostru Suveran, că Principele Ferdinand, nepot al M. S. Regelui, a fost desemnat, conform art. 83 al Constituțiunii, ca Moștenitor presumpțiv al Coroanei, și a primit titlul de Alteță Regală, Principe al României.

Exc. Sa d. Hitrovo, trimis extraordinar și ministru plenipotențior al Rusiei, a avut onoarea a remite M. S. Regelui această scrisoare.

D. G. G. Ionescu, avocat, e numit administrator al casei de credit agricol din județul Teleorman, în locul d-lui Al. B. Ghejan, care n'a depus garanția cerută de lege, iar d. Vasile Dumitrescu, mare proprietar, e numit comisar al guvernului pe lângă casa de credit agricol din județul Vlașca, în locul d-lui M. Zahorof, trecut în altă funcțiune.

Manualele de geografie, pentru usul claselor I și II secundare, de d-na Ortensia Davila, și Cursul începător de aritmetica practică pentru usul claselor primare de ambe sexe lucrat de d. C. Bărcănescu, institutor clasa IV de la școala Domnița Balașa din București, sunt aprobate ca texte didactice prin deciziunile ministerului instrucțiunii, publicate în *Monitorul* de ieri.

Senatul a votat Sâmbăta trecută recunoșterea calității de român a d-lui dr. Crăniceanu, după ce d. senator Gr. M. Sturdza arată calitățile deosebite ce caracterisă pe d. doctor, ca pe un oculist distins, operator abil recunoscut în țara noastră și scriitor neobosit în specialitatea sa. — Ne asociem și noi la aceste vederi, știind că d. dr. Crăniceanu ne-a reprezentat cu destulă demnitate la congresul internațional de oculiști din vara trecută.

Prefecții *perspectivi*, cum a numit d. Maiorescu pe viitorii satrapii ai d-lui L. Catargi, merg cu devotamentul, până a găsi *la locul lui* și chiar bun răspunsul ce primul-ministru a fost în stare să dea d-lui Maiorescu, la interpelarea de Vineri. Ce clientelă e în Cameră!

Ultime Depeși Telegrafice

ALE ROMÂNIEI LIBERE.

Roma, 2 Iunie.

Regele și prințul regal au sosit ieri la amiază și au fost primiți la gară de d. Crispi, miniștri, președintele Camerei și Senatului, cea mai mare parte a deputațiilor și senatorilor, autoritățile, și o mulțime numeroasă. S'au făcut mari ovatiuni regelui și prințului, cari, ajunși la Quirinal, la aclamațiunile multini s'au arătat în balcon. — După o scurtă discuțiune, Camera a hotărât să delege deputați din Roma ca să asiste la inaugurarea monumentului lui Giordano Bruno. Ceremonia inaugurării se va face la 9 Iunie. D. Crispi a zis în această privință că guvernul s'a abținut, nefiind ceremonia oficială; dar că Adunarea e liberă să ia deciziunea care i place.

Belgrad, 2 Iunie.

În virtutea unei noi ordonanțe, noul orar al drumurilor de fer s'arbeștă va intra în vigoare la 20 Iunie, stil vechiu. — Regenta a semnat decretul prin care tractatul dintre Statul sârbesc și compania de exploatare a drumurilor de fer sârbești e denunțat și prin care această exploatare se dă de azi înainte Statului, care o va face în regie. Măsura aceasta a fost luată în urma rapoartelor comisiunii de anchetă care a constat în administrarea drumurilor de fer neregularitățile și abuzurile de natură a compromite interesele Statului și siguranța publică.

Atena, 2 Iunie.

Toată populația a însoțit, cu cele mai vii aclamațiuni, pe prințesa Alexandra pînă la gară, unde se află miniștri, corpul diplomatic și autoritățile. Prințesa a plâns de emoțiune. — Familia regală se va imbarca

la Patras pentru Venetia. Va trece probabil prin Hamburg, ca să salute pe fidațiunea prințului ereditar, apoi se va duce la Petersburg, trecând incognito prin Berlin.

Petersburg, 2 Iunie.

Comitele Wolkenstein a sosit aci.

Kladno, 2 Iunie.

Deputațiunea lucrătorilor primită alaltăieri de guvernator a promis că greviștii, în majoritatea lor, vor reîncepe lucrul mâine dimineață.

Paris, 3 Iunie.

Sărbătoarea de alaltăieri-noapte a fost foarte strălucită. La expoziție au fost aproape 300.000 de persoane.

Madrid, 3 Iunie.

Circulă șgomotul în cercurile diplomatice ca împăratul Germaniei va face vizită reginei regente și regelui Portugaliei.

Roma, 3 Iunie.

Orașul e împodobit pentru sărbătoarea națională. Regele a trecut în revista trupele garnizoanei din capitală și a fost foarte aclamat. Prințul regal, care a fost numit maior și comanda batalionul. Intors la Quirinal, regele a apărut de două ori în balcon ca să răspundă la aclamațiile mulțimii.

Viena, 3 Iunie.

În călătoria sa, d. Carnot pretinziunii e primit cu călduroase ovatiuni. Președintele republicii avizată orașele Bethune și Bruay. La Bruay, d. Carnot a luat parte la un banchet și a rostit un discurs în care a constatat prosperitatea regiunilor de nord ale Franței. El a zis că Franța nu va permite ca miraculoasa ei fuțătare, datorată unor optisprece ani de pace, ordine, și libertate, să fie compromisă de nimeni.

Belgrad, 3 Iunie.

Gazeta oficială a publicat decretul prin care Statul ia de aci înainte pe seama lui exploatarea tuturor liniilor de drum de fer exploatare până acum de societatea franceză. Statul ia deasemenea în posesiune tot materialul acestor linii. Ministrul comunicațiunilor și al finanțelor vor fi autorizați să lege negocieri cu reprezentanții societății în privința lichidării conturilor de îndemnități ce sunt de plătit pentru material. Arhivele și documentele trec în mâinile guvernului. Toți funcționarii, afară de cei superiori ai direcției, rămân la posturile lor. Ei vor primi ordinele de la secția drumurilor de fer din ministerul comunicațiunilor. Cheltuielile de exploatare vor fi acoperite prin rețetele drumurilor de fer.

New-York, 3 Iunie.

După rapoartele venite din regiunile inundate în Pensilvania, catastrofa e mult mai gravă decât se credea la început. Inundația a fost așa de furioasă la Johnstown că numeroase case au fost violent luate de valuri.

Locuitorii n'au avut timp să se scape. Numărul persoanelor cari au pierit se evaluează la 8000—10.000 Mai mult de 1000 case au fost distruse. Pagubele se ridică la 25 milioane dolari. Câteva sute de persoane sunt în pericol din cauza unui incendiu ce a izbucnit într-o parte a orașului complet închisă printr-o punte de drum de fer. Intrarea în Johnstown e imposibilă, de eare-ce tot orașul e înconjurat de apă.

Belgrad, 3 Iunie.

Relativ la introducerea tabloului de servicii autonom al drumurilor de fer sârbești, se asigură în cercurile oficiale că guvernul sârb a hotărât să amâne această introducere până la 20 Iunie. Se speră că până la această dată înțelegerea stipulată de art. 12 al convenției conferinței de patru va fi stabilită, cel puțin între Austro-Ungaria și Serbia. Guvernul ungar s'a declarat gata a începe asupra acestui punct negocieri, ceea-ce cercurile competente sârbești au primit cu mulțumire. Dacă cu toate acestea nu se va stabili nici o înțelegere până la termenul fixat, guvernul sârb, căruia atunci nu i se va putea face nici o imputare, va proceda la introducerea tabloului de servicii autonom ca să nu-și aducă prea mari prejudicii propriilor sale interese.

(Agenția Română)

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară
tuturor altor vinuri.—15 fr. vadră și

ALB DE DRAGAȘANI

din recolte anului 1888. — 15 fr. vadră la

PAUN POPESCU & Comp.

18, STRADA LIPSCANI 18.

De arendat restaurantul stabilimentului din Bughia (Câmpulung) cu serviciu complet pentru 20 persoane, doritorii se pot adresa a administrația acestui ziar.

LA CAINELE NEGRU
Magasinul de Droguie, Coloniale și Delicatese

ION TETZU

Succesorul lui GHERSABEK-OVESSA

Sămēnță de Trifoi adevărat de Lucerna specia cea mai productivă și cea mai rezistentă, asemenea sămēnță de

Iarbă pentru nutrețul vitelor și înfrumusețarea grădinilor

Reușita și producțiunea garantată

APE MINERALE

din toate sursele indigene și streine

Comande efectuează în toată România.

Dr. N. Drăgulănescu

dă consultațiuni în toate zilele de la orele 1—4. — Strada Rotariilor, 8 bis.

CASA DE SCHIMB MOSCUNACHMIAS

Nr. 8, în palatul "Principele Dimitrie Ghika, Dacia-Romania" Strada Lipscani, în fața noii clădiri a Băncii Naționale. BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face or ce schimb de moned

Cursul pe ziua de 22 Maiu 1889

Cumpără	Vinde
5% Rentă Amortisabilă.	97 1/2
5% Română perpetuă.	97 1/2
8% Oblig. de Stat (Conv. Rur.)	100 1/2
4 1/2% Rentă Amortisabilă.	84 1/2
5% Municipale	88 1/2
10 Is. Casel Pens. (300 l.)	248
7% Scr. funciare Rurale	105
5% " " Urbane.	97
7% " " " " " " " "	104 1/2
6% " " " " " " " "	102 1/2
5% " " " " " " " "	94 1/2
5% " " " " " " " "	82 1/2
Acțiuni Banca Națională.	1030
8% Losuri Serbesci cu prime	82
cu prim Em 1888.	1350
Crucea Roșie Italiane. cu. pe.	33
† Albă Holandă.	26
Austriace cu prime.	42
Ungare.	29
Basilica Doban.	18
Otomane.	68
cu prime Buc. (20 lei).	45
Aur contra argint sau bilete.	10 1/2
Florini Wal. Austriac.	212
Mărci germane.	123
Banconote franceze.	100
Idem Italiene.	89 1/2
Ruble Hartie.	265
Losuri ale Expoziției din Paris.	—
NB. Cursul este scotit în aur.	—

Lecțiuni pentru clasele primare, de limbele germană, sârbă, franceză și de limba română pentru germani, etc. A se adresa la administrația acestei foi.

APĂ DE QUININE Tonică
 Conservă puterea pierdută, încetează căderea părului, scotește mătreața, înălbăștește mânerul.

ED. FRANK
 37, Rue de Strasbourg, PARIS

A. Carol Pfeffer
Atelier de Legătorie
5. Strada Regală. 5

Zarafia la Fortuna
București, Strada Smârdan, 33

Cumpără și vinde efecte publice și face or ce schimb de moned. În special vinde losuri plătibile în rate lunare.

FABRICA DE TALPI SI PIELARIE
HERRENSCHMIDT & C-ie
STRASBOURG-BERLIN
 MARE DEPOSIT
 BUCUREȘTI
 No. 9, Strada Scaunele No. 9

Compania de gaz din București
AVIS

Compania de gaz din București aduce la cunoștința abonaților săi care instalează apă în locuințele d-lor, că a construit încălzitori de baie prin gaz care se pot alimenta direct cu apa din conductele orașului și capabili de a încălzi o baie în mai puțin de 20 minute.

Gazul necesar pentru încălzirea unei băi de 2 hectolitre este de 1 m. 250, a cărui cost este de bani 40.

Domnii Abonați sunt rugați să bine-voiască a visita biroul nostru din Calea Victoriei, 66, unde se experimentează acești încălzitori în fie-care zi.

Diracțiunea.

CASA DE SCHIMB & COMISION
RUSSU & JACOB
 La „Bursa“ Română
 2, Str. Lipscani în fața vechiului Palat Dacia
 Cumpără și vinde efecte publice și face or ce fel de schimb de moned.
 Cursul pe ziua de 22 Maiu 1889

Cumpără	Vinde
5% Rentă Amortisabilă.	97 1/2
5% Rentă Perpetuă.	97 1/2
6% Oblig. de Stat (C. Rur.)	100 1/2
4 1/2% Rentă amortis.	85 1/2
5% " municipale	88 1/2
5% " " " " " " " "	84
7% Scrierul fonc. rurale	105
5% " " " " " " " "	97 1/2
7% " " " " " " " "	104 1/2
6% " " " " " " " "	102 1/2
5% " " " " " " " "	94 1/2
5% " " " " " " " "	82 1/2
Acțiuni Banca Națională.	—
Dacia-Romania.	—
300 Oblig. Penșun.	246
Imprumutul cu prime București.	48
3% Oblig. Serbesci cu prime.	81
Imprum. Serb. 1888 (Emis. 10 fr)	13
Losuri + roșie austriacă	44
+ roșie ungare	26
+ roșie italiene	32
Doban Basilica	18 1/2
Otomane cu prime	67
Canal de Panama	—
Agio bilete contra aur	—
Florini val. austriacă	212 1/2
Mărci Germane	123
Banconote Franceze	100
Ruble de hârtie	268
Losuri + Albă Holandă.	25
NB. Cursul este scotit în aur	—

CHOCOLAT MENIER
 PARIS
 CEA MAI MARE FABRICA DIN LUME
 Diplome de onore la toate Expositiunile
 Vanzarea zilnică întrece 30,000 Kilograme
 Se găsește la principalele Magazine de Confiserie și băcănie.

FABRICA „COMET“
 DE SOBE „MEIDINGER“ SI MAȘINE DE BUCATARIE

Construiește și pune în vânzare:
Mașine de Bucătărie
 de sistemul cel mai perfecționat care consumă foarte puțin combustibil și pot fi servite cu lemne sau cu cocs, garantez buna lor construcțiune și calitate. Ele se pot măsura cu orice sistem de mașine aduse din străinătate. Asemenea mai vinde:

Banci și Mese de Grădina
 Prețuri convenabile.
 Depozitu în str. Doamnei No. 14 bis.
 Fabrica Comet de sobe Meidinger și mașine de bucătărie.
ADOLF SALOMON

Noul magazin de Confiență
 CU
PANZARIE ȘI LINGERIE
 54. Strada Lipscani, 54.
 „La Lebada“

Bine asortat din nou cu diferite pânzeli fine, olandă creton sifon șerting, madapolon, mexico, melino, Indian, pânze transparente de saltele, de mese și șervete, prosoape, ciorapi, batiste, cravate etc. garnituri de olandă de mese cu servete de 6 și 12 persoane.

Rufărie completă pentru domni și doamne se primesce și comande având un atelier special. Cămăsa pantalonii, gulere manchete etc.

Tot d'odată mă angajez a furniza și rufărie pentru spitale.

Fiind special în această branșă, rog pe onor public și clientela a mă visita fiind sigur că nu voi cruța nimic spre ai satisface.

Devisa acestui magazin este a vinde mult și eștin.

Cu toată stima
heodor TMichăilescu et Co.
 fost angajat la magazinul d-lui D. Lăzărescu

STABILIMENTUL BAILOR MINERALE
 DE LA
BUGHIA
 Se deschide la 25 Iunie până la 1 Septembrie
 (Stațiune de Cale Ferată, prețul drumului redus)

Stațiunea balneară de la Bughia este bine cunoscută prin proprietățile hidro-sico-himice ale apei care alimentează în mare cantitate stabilimentul, prin temperatura mai constantă și dulce de cât a altor stațiuni din țară, din cauza lipsei vânturilor aspre și prin favorabila sa pozițiune geografică; e destul de aproape de capitala Muscelului, cu care e legată prin o șosea bună ce permite plimbarea pe jos dintre Bughia și Câmpu-Lung, inconjurată de dealuri ce înfățișează privirii peisaje de o frumusețe rară; afară de acestea de jur împrejur sunt multe locuri care ațâță curiozitatea excursioniștilor și cari pot fi vizitate cu înlesnire.

Această stațiune e din nou organizată, pentru a satisface cât mai bine trebuințele de cură și de trai ale vizitatorilor, și cari pot face cură de lapte, și pot avea ape minerale streine.

Aceste ape minerale folosesc radical pentru a vindeca Reumatismul articular și muscular, Sifilis, Catare de bescică, Anemia, Boalele de femei Scrofule, Linfatice nervoase și ori-ce boale secrete.

Aceste ape minerale sunt analizate de D-nii doctori Felix, Bernard, Ștefănescu, Măldărescu, Istrate, Neagoe etc etc.

În tot ce privește băile, locuința, hrana, divertismentele, corespondența s'au luat măsuri ca ele să răspundă la așteptările vizitatorilor cu prețuri moderate.

Domnii Medici din Câmpu-Lung vor da toate consultațiile onor, vizitatorilor.

Una Cameră cu 1 pat pe lună 45 lei Dejunul și prânzul 3 lei pe zi, table d'hôte
 2 paturi pe lună 80 lei cu ziua la la carte.
 Camera cu ziua de la 2 până la 4 lei. Pentru musică 10 lei de familie.
 Una Baie minerală caldă 1 lei 50 b. Omnibus 1 lei de persoană, dus și întors, etc

Doritorii de a reține camere mai din vreme se pot adresa, prin scrisori, la Administrația ziarului România Liberă iar de la 25 Iunie la stabilimentul din Bughia.
Administrația Bailor.

NOILE LOSURI
CRUCEA ALBA HOLANDEZĂ
 AU ANUAL 3 TRAGERI CĂȘTIGĂTOARE
 BUGAT ASORTIMENT CU CĂȘTIGURI PRINCIPALE
 — Dintre cari în numerar Aur —
 Franci 400.000, 200.000, 100.000 !
 Toate căștigurile se plătesc fără nici un scăzământ

Cea mai apropiată Trageră 1 August 1889 st. n. Cea mai apropiată Trageră

CU
Căștigul principal de 400.000 fr.

Cel mai mic căștig urcându-se de la franci 28 la franci 50. Ori-ce perdere este imposibilă față cu prețul actual.

Aceste losuri originale fiind sigure și căștigătoare, sunt recomandabile și se pot găsi la toate casele de schimb pe prețul de 29 Lei, precum și prospecte gratis.

(30-3)

Fabrica de var hydraulic
 a inginerului E. ERLER, la Azuga

Puterea de producțiune 100.000 metre cubice, fabricarea se face atât cu abur cât și cu apă.

Varul hydraulic se obține prin arderea și măcinarea marelui conținând 22—30 la sută de silicate (materii cremenoase).

În privința calității e mult mai superior varului negru; e bun pentru ori-ce lucrări pe pământ și în apă, precum și pentru tencuială de înfrumusețat etc.

Ori-ce comandă se efectuează cât de repede.
E. Erler, inginer, Azuga.

„ROMANIA LIBERA“
 Ziar politic, economic, cotidian
 Nr. 3 bis, — ADMINISTRAȚIA PASAGIUL ROMAN, — Nr. 3 bis.
 Priimesce anunțuri inserții și reclame, cu prețuri moderate.

Mare Depozit de Vinuri de Drăgășani
HOTEL KIRIAZI
 Vinde en gros și en detail
Vinuri veritabile de Drăgășani
 VECHI și NUOI
Vin negru Golu-Drâncea
Pelin. — Tuică veche și Drojdie
 Prețuri moderate.
 George Șerbănescu
 Hotel Kiriazi, Str. Bănași, 5.

VINURI DE CHAMPAGNE SUPERIOARE
HEIDSIECK & C^{OMP}.
 REIMS Casa fondată în 1785 REIMS
Vve Heidsieck & C^{omp}. Succ.
 Marca „Monopole“
 Marca „Monopole sec“
 Marca „Dry Monopole“
 se vinde la:
 Domnii J. J. Oswald, Magazin cu Vinuri, Piața Teatrului. — Georges Kosmann, Boulevard Academiei. — Ph. Hugo & C-ie, Hotel de France. — John Stiefler, Hotel Union. — Müller & Horn, Hotel Boulevard.
 Reprezentanți: D-nii **KUBESCH & SIEGENS**
 Strada Smârdan 53. — București.

ALBERT BAUER, constructor de mori
 BIUROU TECHNIC — BUCUREȘTI — Strada Colței, 49.
Mori. — Fabrici de spirt. — Fabrici de lemnărie,
FABRICI DE SCROBEALA

Mașini pentru tot felul de industrie. Mașini de aburi, Turbine, Roate hidraulice. Deposit de unelte și obiecte de exploatare pentru fabrici de tot felul. Pietre de moară. Instalațiuni de lumină electrică. Fabricațiuni de curele de piele.
 (Cataloge și prețuri corente la cerere gratis și franco).

Var Hidraulic Pulverizat

Usina la Breaza și Comarnic, amândoa fabrici având na producțiune de 100.000 kgr., de var hidraulic pulverizat pe zi se însărcinează cu comanda cele mai importante și cu prețuri reduse.

Comandele sunt primite la:
Depoul general în București la D. E. Donneaud
 Cea la Griviței No. 147.
 Sau la direcțiunea fabricii la d. Ernest Manoel
 Gara Comarnic districtul Prahova